

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ ОТ
НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

основание: чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4 от
Конституцията на Република България

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На 30 септември 2015 г. 43-то Народно събрание прие Закона за предучилищното и училищното образование (наричан по-долу за краткост „ЗПУО“ или „Закон“), обн. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015 г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 9 Декември 2016 г., изм. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016 г. и в сила от 01 август 2016 г.

1. Чл. 22 (с всичките му алинеи и точки) от ЗПУО противоречи на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

В конституционната уредба на образованието е въведен терминът „държавни изисквания“ (чл. 53, ал. 5, изр. 2 от Конституцията на

Република България). Това доказва по категоричен и безспорен начин особено важната конституционна значимост и юридическа ценност на държавните изисквания в образователната сфера. Конституционната значимост и юридическата ценност на държавните образователни изисквания са от най-високо правнонормативно равнище и точно поради това Конституцията им дава конституционен статут. Ясната воля на конституционния законодател е тази, че обществените образователни отношения, досежно които се прилагат държавните образователни изисквания, имат основен, важен и съществен характер и подлежат на трайна, устойчива и стабилна уредба. Поради това нормативните актове, които ги регулират не могат да бъдат други, освен закони. Само и единствено законът може първично да урежда основни, важни и съществени обществени отношения, подлежащи на трайна, устойчива и стабилна уредба. Няма как такива обществени отношения да бъдат първично уреддени с подзаконови нормативни актове (например наредби), както противоконституционно е постановило Народното събрание, приемайки чл. 22 от атакувания ЗПУО, препращащ към редица наредби.

Конституцията определя Българската държава като правова (чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията). В основата на правовата държава стоят конституционализмът и законността. Точното спазване на Конституцията и законите е основен белег на обществото и държавата. В Конституцията и законите трябва да е изразена държавната воля, в тях трябва да са заложили справедливи, социално оправдани и общоприети принципи на правото. Правилото на чл. 4, ал. 1 от Конституцията е основен принцип на конституционния ред, основата на правното регулиране на всички обществени отношения, а понятието за правовата държава включва несъмнено изискването за ясно и точно определяне на органите и техните функции и взаимоотношения. В този контекст от особена важност са следните решения на Конституционния съд - Решение № 17/1997; Решение

№ 13/2010 г.

Конституцията изисква законодателят да предвиди и съответните гаранции за реализиране на конституционно закрепените права, както и да се въздържа от приемането на актове, които могат да ги накърнят. Държавата е длъжна да гарантира и защитава социалните права (включително и правото на образование), а не да създава юридически пречки за осъществяването им (Решение № 2/2014 г.; Решение № 14/2000 г.).

Несъвършенството на ЗПУО (и в частност чл. 22 от него) и противоречието между неговите норми нарушават принципа на чл. 4, ал. 1 от Конституцията. Този конституционен принцип би могъл да се спази само ако съдържащите се в нормативните актове разпоредби са ясни, точни и непротиворечиви. Иначе те не биха били годни да регулират основните обществени отношения (аргументи от следните решения на Конституционния съд - Решение № 8/2012 г.; Решение № 9/1994 г.; Решение № 5/2002 г.; Решение № 4/2010 г.).

А принципът на правовата държава предвижда, че управлението се осъществява при точно спазване на Конституцията и законите на страната. Част от това разбиране са елементите на правна сигурност, правна стабилност и предвидимост. Съгласно принципа на правовата държава спрямо изпълнителната власт съществува изискването да се гарантира предсказуемост на нейните действия.

Оспореният чл. 22 от ЗПУО препраща към наредби на органи на изпълнителната власт (Министерски съвет и министри, като се предвижда и съгласуване с ръководители на други ведомства). Конституционно недопустимо и неприемливо е такава важна материя, от която зависи конституционното право на образование и основните образователни обществени отношения да се регулира чрез подзаконови нормативни актове и да зависи от прищевките и капризите на изпълнителната власт и

влиянието на нерегламентирани лобистки интереси, на които е подложен всеки един български министър и Министерски съвет.

В чл. 22 са предвидени общо 19 „държавни образователни стандарта“. Всички те ще се приемат с наредби на посочените в нормата органи на изпълнителната власт, въпреки че въпросните държавни образователни стандарти е трябвало да бъдат първично уредени със закон (а не с наредби), тъй като се отнасят до основни обществени отношения, подлежащи на трайна уредба, а именно:

1. предучилищното образование;
2. усвояването на българския книжовен език;
3. учебния план;
4. общообразователната подготовка;
5. профилираната подготовка;
6. придобиването на квалификация по професия;
7. приобщаващото образование;
8. гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
9. оценяването на резултатите от обучението на учениците;
10. информацията и документите;
11. институциите;
12. физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;
13. познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;
14. статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
15. управлението на качеството в институциите;
16. инспектирането на детските градини и училищата;

17. финансирането на институциите;
18. нормирането и заплащането на труда;
19. организацията на дейностите в училищното образование.

От голяма конституционноправна релевантност в конкретния случай е Решение № 11/2010 на Конституционния съд на Република България. Конституционно недопустимо е Народното събрание да делегира на други държавни органи свои правомощия. В същото свое Решение Конституционният съд защитава схващането, че въпросът, дали законодателят може свободно да преценява кога даден въпрос да бъде уреден със закон или пък с подзаконов акт на изпълнителната власт, трябва да се реши с оглед принципа за разделението на властите (чл. 8 от Конституцията) и принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията). Конституционната юрисдикция в Решение 11/2010 г. поддържа разбирането, че когато в Конституцията липсва изрично посочване, че съответната материя трябва да се уреди със закон, Народното събрание също не е свободно по свое усмотрение да преценява дали съответните обществени отношения трябва да се уредят със закон и какви да бъдат рамките на регламентацията. Когато прави такава преценка, парламентът ще трябва да се съобразява отново със същите два основни принципа на Конституцията - принципът за разделението на властите (чл. 8 от Конституцията) и принципът за правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г.).

В горесцитираното си Решение 11/2010 г. Конституционният съд поддържа виждането, че доколкото Конституцията обявява, че Народното събрание осъществява законодателната власт (чл. 62, ал. 1 от Конституцията), очевидно само то разполага с правомощието да приема закони. Парламентът не може да се отказва от това си правомощие и да възлага уредбата на съответна материя на изпълнителната власт.

Прехвърлянето на законодателна власт на друг орган би означавало нарушаването на балансите и равновесието между властите, а оттам и на принципа за разделението на властите (Решение 11/2010 г.). По този начин принципът за разделението на властите не само не допуска волята на законодателния орган да бъде променяна и подменяна (Решение № 12/1995 г., както и Решение 11/2010 г.), но и не допуска възможността той да се отказва сам от свои правомощия и да възлага тяхната уредба на друг орган (Решение 11/2010 г.). Прехвърляне на правомощия от един конституционно установен държавен орган на друг би било оправдано единствено дотолкова, доколкото би имало своето основание в Конституцията, защото само тя е в състояние да определи конкретните параметри на балансите във властта (аргументи от Решение 11/2010 г.). Доколкото нашата Конституция не съдържа подобни правила, изводът е, че тя отхвърля делегираното законодателство и правото на конституционно установените държавни органи сами да се отказват от предоставената им компетентност (виждането се поддържа от Конституционния съд в Решение 11/2010 г.).

От друга страна, когато се преценява дали да се уреди дадена материя и какви да бъдат границите на уредбата, трябва да се държи сметка, че в правовата държава щом дадена материя изисква, предвид своето естество, да бъде уредена със закон, тя трябва да бъде уредена със закон и следователно от Народното събрание, а материята, която не се нуждае от законодателна уредба, ще трябва да се уреди с подзаконен акт (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). Необходимо е законът да зададе параметрите на обществените отношения, до които той се отнася, и свързаните с тях правни институти, както и да очертае тяхното основно съдържание, а не да делегира, да прехвърля установяването на тяхната уредба на изпълнителната власт (разбирането се поддържа в Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

В Решение 11/2010 г. се поддържа тезата, че с оглед преценката за разпределението на правната компетентност да се издава нормативен акт самата Конституция не допуска подзаконовите актове да дават първична правна уредба. Обратно, те имат вторичен характер в смисъл, че се издават въз основа и в изпълнение на закона (чл. 114 от Конституцията), т. е. две кумулативни изисквания, които категорично определят техния характер. Самата природа на подзаконовия акт следователно предполага наличието на съответни правила в закона, а не създаване тепърва на тези правила от подзаконовия акт (разбиране на Конституционния съд в Решение 11/2010 г.). Законът е общ нормативен акт с най-висок ранг в йерархията на нормативните актове, тъй като той урежда първично или въз основа на Конституцията обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите (виждане на Конституционния съд в Решение 11/2010 г.).

Оттук изводът, че правната уредба, която се съдържа в закона, трябва да бъде пълна и не би могло той да има, както се посочва в мотивите на атакувания ЗПУО, „deskriptiven характер“. На същото основание не е допустимо от подзаконов акт да се очаква да запълва пропуски в уредбата на закона, да определя смисъла и съдържанието на споменати в закона понятия или пък когато трябва да се реши даден въпрос, основанието за решаването му да се търси в подзаконовия акт, а позоваването на закона да е без значение (аргументи от Решение 11/2010 г.).

Народното събрание е длъжно да осъществява законодателната власт и затова не може да делегира на други държавни органи правомощия да уреждат по същество въпросите, които се отнасят до закона, нито пък да избягва пълното уреждане на отношенията, прехвърляйки уредбата им на подзаконов акт (същото се поддържа и в Решение 11/2010 г.). Недопустимо е сам законът да предписва в подзаконов акт да се съдържат правила, които не да го развиват и допълват, не да дават насоки за изясняване на неговите

текстове, а да оторизира приемането на правила, за които в закона няма правна уредба (аргументи от Решение 11/2010 г.). Това е опасно, защото създава условия за нестабилност на правната уредба, правилата да се променят по съображения от конюнктурен характер извън политическия дебат, който се развива в Народното събрание (същата позиция се защитава от Конституционния съд в Решение 11/2010 г.).

Когато законодателят предоставя на друг орган да формулира единните държавни изисквания в сферата на образованието или пък условията и реда за съответни важни дейности в сферата на образованието, той не действа в съответствие с установените в правовата държава правила за разпределение на материята при правното регулиране (подобно разбиране има и Конституционният съд в Решение 11/2010 г.). Задача на закона е да посочи какво представляват единните държавни изисквания, докде те се разпростират и как те се съотнасят с дейността на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Погрешно е разбирането, че е достатъчно законът да посочи, че ще се издадат единни държавни изисквания и то да се възприема като достатъчно, за да се изпълни изискването те да бъдат издадени въз основа и в изпълнение на закона (аргументи от Решение 11/2010 г.). Напротив, единните държавни изисквания трябва да стъпват на определена първична уредба, която е дадена в закона и той в общ вид да определи тяхното съдържание (същата позиция има и Конституционният съд в Решение 11/2010 г.).

Понятието „държавни изисквания“ е конституционно установено. Конституцията, която го използва в чл. 53, ал. 5, изр. 2, влага в него широк смисъл: наред с другото тя има предвид на първо място законите (аргументи от Решение 11/2010 г.). Основният закон има за цел да определи принципните въпроси на държавното управление и да установи базата на нормативното регулиране. Законът има друга цел - не да дава

насоки, а първично да уреди определен кръг обществени отношения (Решение 11/2010 г.). Следователно уредбата не е еднотипна и не бива механично да се копира. Ето защо, когато говори за „държавни образователни стандарти“, чл. 22 от ЗПУО влиза в противоречие с принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията). Противоречието се проявява вследствие неспазването на изискването на Конституцията за законодателно уреждане на отношенията, непълноти и неясноти на уредбата.

Конституционният принцип на правовата държава включва в своята същност и фундаменталния принцип на правната сигурност и правната стабилност. Това означава и сигурност и стабилност в нормативната уредба на съществените обществени отношения, включително и образователните отношения. В една правова държава основните обществени отношения, свързани с образованието, не може да се регулират с наредби, защото се касае за важни и съществени обществени отношения, подлежащи на трайна и стабилна уредба. Трайната и стабилна уредба изисква закон и следователно посочената материя трябва да се уреди именно със закон, а не с подзаконови нормативни актове.

Неяснотите или вътрешните противоречия на текстовете от чл. 22 са от такова естество, че го правят неконституционен на основание нарушаване принципа на правовата държава. Неяснотите или противоречията в него са достатъчно сериозни и поставят под съмнение годността му да регулира обществените отношения, които той е призван да уреди (аргументи от Решение № 9/1994 г.; Решение № 5/2000 г.; Решение № 10/2009 г. на Конституционния съд).

В Република България не съществува конституционният институт на делегираното законодателство. Съгласно принципа на разделение на властите (чл. 8 от Конституцията) само и единствено Народното събрание може първично и въз основа на Конституцията да урежда чрез закон

основни обществени отношения, подлежащи на трайна уредба. Както беше аргументирано и по-горе, такива обществени отношения са и важните и съществени образователни обществени отношения, към които са приложими държавните изисквания в сферата на образованието. Чл. 22 от ЗПУО е в противоречие с чл. 8 от Конституцията, защото по същество овластява органи на изпълнителната власт да осъществяват законодателстване в материален смисъл – първично да уреждат чрез наредби основни обществени отношения, подлежащи на трайна уредба. Такива обществени отношения трябва да се регулират само и единствено със закони и е конституционно забранено да се регулират с актове на изпълнителната власт.

Както е научно утвърдено в публичноправната теория – подзаконовите нормативни актове се издават въз основа и в изпълнение на закона и само детайлизират, доуреджат и доразвиват първичната нормативна уредба, установена в закона. В противен случай се стига до делегирано законодателстване в материален смисъл – нещо, което Конституцията на Република България не разрешава на изпълнителната власт. Конституционно недопустимо е органи на изпълнителната власт да осъществяват законодателстване – без значение под каква форма и без значение чрез какви инструменти. Конституционно нетърпимо е подзаконови нормативни актове (наредби съгласно чл. 22 от ЗПУО) да изпълняват функцията на закони, да дават първична нормативна уредба и да уреждат основни обществени отношения, подлежащи на трайна уредба.

Като отказва да определи основните елементи, параметри и граници на условията и реда за съответните дейности в сферата на образованието и предоставя уредбата им да бъде предмет на наредби, законодателят абдикира от задължението да уреди основни обществени отношения със закон и поставя под съмнение собственото си предназначение и функция в рамките на нормативното регулиране. На практика Народното събрание

отказва да законодателства, дезинтересира се от основни и важни обществени отношения и прехвърля първичното правно регулиране към органи на изпълнителната власт (противоречие и с чл. 62, ал. 1 от Конституцията).

Законодателят в чл. 22 от ЗПУО е подменил конституционния термин „държавни изисквания“ (чл. 53, ал. 5, изр. 2 от Конституцията) с друг термин – „държавни образователни стандарти“. В българския език думата стандарт означава следното: норма; еталон; равнище на задоволеност на човешките потребности в определена сфера; типово изделие, служещо за образец на други, които трябва да му съответстват по качество, вид и други критерии. Ясно е, че при наличието на точен и ясен конституционен термин „държавни изисквания“ същият трябва да бъде предпочетен пред неточния, неясен и противоречив термин „държавни стандарти“, въведен в чл. 22 от ЗПУО.

Още едно възражение - терминът „стандарт“ винаги има присъщо материално-търговско съдържание и имуществена релевантност, а както е известно – образователните обществени отношения имат и ясно изразен и съществен културно-духовен, нематериален и познавателен елемент, който не може да бъде игнориран от законодателя.

Правната техника при формулирането на чл. 22 от ЗПУО е непрецизна, неточна, неясна и противоречива. Проблемите са не само в правната техника, но и в използваната терминология, противоречаща на Конституцията, и начина на формулиране на текстовете, но и в стремежа уредбата да е по-обобщаваща и който стремеж не е намерил адекватен израз в закона.

2. Чл. 10, ал. 2; чл. 24, ал. 4; чл. 53, ал. 6; чл. 54, ал. 5; чл. 59, ал. 1; чл. 68, ал. 1 и ал. 2; чл. 143, ал. 6; чл. 146, ал. 2; чл. 147; чл. 213, ал. 7; чл. 215, ал. 1, т. 3; чл. 219, ал. 4 и ал. 5; чл. 282, ал. 1; чл. 298, ал. 3, т. 2; чл. 299; чл. 345, ал. 2; чл. 346, ал. 2 от ЗПУО противоречат на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; чл. 53, ал. 6, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

Посочените в настоящата точка противоконституционни разпоредби препращат към наредби и други актове на органи на изпълнителната власт (Министерски съвет, министри и неопределени „финансиращи органи“) и общински съвети или към държавни образователни стандарти, уредени отново в наредби на органи на изпълнителната власт съгласно чл. 22 от ЗПУО. Всички тези наредби и други актове създават права и задължения (някои дори уреждат и санкции) за различни правни субекти, имащи различни правни качества – деца, ученици, родители, педагогически специалисти, учители, директори и други, въпреки че въпросната материя и обществени отношения следва да бъдат уредени първично със закон, а не с наредби и други актове. Това са основни, важни и съществени обществени отношения, подлежащи на трайна и стабилна уредба. Такава първична уредба може да се даде само чрез закон, а не чрез наредба или друг акт. Това изисква приемането на законови норми, които да посочат ясно, точно и непротиворечиво съответните основни параметри, елементи, условия, критерии, съдържание, граници, предмет, обхват, права и задължения (дори и санкции) досежно съответните обществени отношения; юридическите факти, от които тези отношения се пораждат; както и участващите в тях правни субекти. Това не може да бъде сторено чрез наредби и други актове, които не са закони.

Горепосочените атакувани разпоредби на ЗПУО, препращащи към различни наредби и други актове, са противоконституционни, тъй като е

недопустимо ЗПУО да предоставя на горепосочените органи на изпълнителната власт (Министерски съвет, министри и неопределени „финансиращи органи“) и общински съвети правото с наредби и неясни и неопределени други актове да уреждат основни елементи и параметри на отношенията, свързани с материя, която следва да бъде уредена само със закон (това е противоречие с принципа на правовата държава – чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията). По същество атакуваните разпоредби на ЗПУО уреждат законодателна делегация, която е недопустима по действащата Конституция (противоречие с принципа на разделение на властите - чл. 8 от Конституцията). На основата на законовите норми могат да бъдат създавани специфични изисквания, но все пак законът е призван да дава първична нормативна уредба, а не само да препраща към подзаконови нормативни актове. Но преди да възложи на други органи да създават подзаконови правила в своите наредби и други актове относно условия и ред на различни дейности в сферата на предучилищното и училищното образование, законът, предвид предмета на материята, трябва да установи фундамента на правната уредба, върху който да се „надградят“ наредбите и другите актове, като се отчетат спецификата на съответната дейност. От тази гледна точка общата делегация е конституционно недопустима. Като отказва да определи основните елементи на условията и реда за съответните дейности в сферата на предучилищното и училищното образование и предоставя уредбата им да бъде предмет на наредби и други подзаконови актове, законодателят абдикира от задължението да уреди основни обществени отношения със закон и поставя под съмнение собственото си предназначение и функция в рамките на нормативното регулиране. На практика Народното събрание отказва да законодателства, дезинтересира се от основни и важни обществени отношения и прехвърля първичното правно регулиране към органи на изпълнителната власт (Министерски съвет, министри и неопределени „финансиращи органи“) и

общински съвети (противоречие и с чл. 62, ал. 1 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

В ЗПУО има дори случаи (например чл. 59, ал. 1, чл. 68, ал. 1, чл. 299, чл. 346, ал. 2 от ЗПУО), при които законът препраща към правила, съдържащи се в наредби на общинските съвети (диверсификация на нормативната уредба на общинско ниво), въпреки че е необходимо да съществуват единни законови изисквания относно условията и реда за съответната образователна дейност (чл. 53, ал. 5, изр. 2 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). Още повече, че тази дейност е предмет на контрол, при който преценката, дали фактическото съответства на нормативно предписаното, трябва да бъде една и съща за еднаквите хипотези, а не да бъде различна в зависимост от това, какви правила съдържат наредбите на различните общински съвети. Последното представлява и противоречие с чл. 53, ал. 6, изр. 2 от Конституцията (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

От изложеното следва, че конституционният принцип на правовата държава не допуска първичната уредба на материя, която трябва да се създаде със закон, да се възлага за регулиране чрез наредби и други актове (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). Атакуваните разпоредби от ЗПУО използват твърде непоследователно понятието „условия и ред“ и не влага в него определено единно съдържание, поради което ще се усложни и затрудни тълкуването на неговите разпоредби, съдържащи това понятие, а оттам и правоприлагането им – нещо, което ще внесе само хаос в съответните образователни обществени отношения, а това ще наруши принципа на правовата държава.

Конституционно нетърпимо и недопустимо е Народното събрание да прехвърля отговорността за уреждането на важни дейности в сферата на образованието върху органи на изпълнителната власт и общински съвети,

като се отказва от упражняване на основната си конституционна функция – законодателната (противоречие и с чл. 62, ал. 1 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

Още едно отделно основание в контекста на противоречието с принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията) са онези случаи, посочени в ЗПУО, където има препращане към неопределени видове актове на Министерски съвет (чл. 53, ал. 6, чл. 54, ал. 5, чл. 282, ал. 1, чл. 298, ал. 3, т. 2 от ЗПУО) или към неопределени видове актове на неопределени органи, наречени „финансиращи органи“ (чл. 59, ал. 1, чл. 68, ал. 2 от ЗПУО). Такава правна неопределеност създава правна несигурност, нестабилност и неяснота относно вида на акта и вида на органа, който го издава, а това е конституционно нетърпимо и неприемливо, защото е в пълно противоречие с принципа на правовата държава, част от който е и елементът на правната стабилност и правната сигурност.

3. Чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО противоречат на духа, смисъла и съдържанието на чл. 53 от Конституцията.

Детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие в системата на предучилищното и училищното образование не разполагат с автономия, с каквато по Конституция се ползват само висшите училища (чл. 53, ал. 4 от Конституцията). В хипотетичен аспект – ако Конституцията искаше да даде автономия на образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование, тя щеше да го направи ясно, като постулира изрично съответния принцип на автономия, както изрично го е направила по отношение на висшите училища (чл. 53, ал. 4 от Конституцията). Истината обаче е съвсем друга – Конституцията в нито една своя разпоредба не разрешава, не допуска и не

урежда автономия за образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование (детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие). Липсата на конституционна норма, закрепваща автономията на образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование не може по никакъв начин да бъде опора, основание или аргумент за даването на такава автономия по пътя на приемането на съответна законова норма (в случая – чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО). Конституцията признава само на висшите училища правото на академична автономия, но не признава такова право на образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование (детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие).

4. Чл. 10, ал. 5; чл. 171, ал. 2; чл. 172, ал. 1, т. 4; чл. 172, ал. 1, т. 10; чл. 172, ал. 2; чл. 175, ал. 1; чл. 184, ал. 5; чл. 186, ал. 1, т. 8; чл. 199, ал. 1; чл. 199, ал. 3; чл. 210, ал. 1, т. 4; чл. 247, ал. 2; чл. 252, ал. 3; чл. 301, ал. 1 от ЗПУО противоречат на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; чл. 53, ал. 6, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

Посочените в настоящата точка противоконституционни разпоредби от ЗПУО препращат към правилници на образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование (детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие) и правилници на регионалните управления на образованието. Всички тези правилници на посочените институции създават права и задължения (някои дори уреждат и санкции) за различни правни субекти, имащи различни правни качества – деца, ученици, родители, педагогически специалисти, учители, директори и други, въпреки че въпросната материя и обществени отношения следва да бъдат уредени със закон, а не с правилници. Това са основни, важни и

съществени обществени отношения, подлежащи на трайна и стабилна уредба. Такава уредба може да се даде само чрез закон. Това изисква приемането на законови норми, които да посочат ясно, точно и непротиворечиво съответните основни елементи, параметри, условия, критерии, съдържание, граници, предмет, обхват, права и задължения (дори и санкции) досежно съответните обществени отношения; юридическите факти, от които тези отношения се пораждат; както и участващите в тях правни субекти. Това не може да бъде сторено чрез правилник, още по-малко чрез правилник, приет от институция, която дори не е държавен орган и не разполага с никакви държавно-властнически правомощия и *imperium* (например детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие и др.).

Горепосочените атакувани разпоредби на ЗПУО, препращащи към различни правилници, са противоконституционни, тъй като е недопустимо законът да предоставя на горепосочените институции правото с вътрешни правилници да уреждат основни елементи на отношенията, свързани с материя, която следва да бъде уредена само със закон (противоречие с принципа на правовата държава – чл. 4., ал. 1 и ал. 2 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). По същество това е законодателна делегация, която е недопустима по действащата Конституция (противоречие с принципа на разделение на властите - чл. 8 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). На основата на законовите норми могат да бъдат създавани специфични изисквания по отношение на вътрешната организация и дейността на съответните институции в системата на предучилищното и училищното образование. Но преди да възложи на тези институции да създават такива правила в своите правилници относно условия и ред на различни дейности, законът, предвид предмета на материята, трябва да установи фундамента на правната уредба, върху който да се „надградят“

вътрешните правилници, като се отчетат спецификата на съответната дейност (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). От тази гледна точка общата делегация е конституционно недопустима. Като отказва да определи основните елементи на условията и реда за съответните дейности и предоставя уредбата им да бъде предмет на вътрешни правилници, законодателят абдикира от задължението да уреди основни обществени отношения със закон и поставя под съмнение собственото си предназначение и функция в рамките на нормативното регулиране (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). На практика Народното събрание отказва да законодателства, дезинтересира се от основни и важни обществени отношения и прехвърля първичното правно регулиране към институции в системата на предучилищното и училищното образование (детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и др.) (противоречие и с чл. 62, ал. 1 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). При положение, че със своите правилници детските градини, училищата и другите посочени институции установяват права и задължения, е необходимо да съществуват единни изисквания относно условията и реда за тяхната дейност (чл. 53, ал. 5, изр. 2 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). Още повече, че тази дейност е предмет на контрол, при който преценката, дали фактическото съответства на нормативно предписаното, трябва да бъде една и съща за еднаквите хипотези, а не да бъде различна в зависимост от това, какви правила съдържа съответният вътрешен правилник. Последното представлява и противоречие с чл. 53, ал. 6, изр. 2 от Конституцията (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

От изложеното следва, че конституционният принцип на правовата държава не допуска уредбата на материя, която трябва да се създаде със

закон, да се възлага за регулиране чрез вътрешни правилници (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд). Атакуваните разпоредби на ЗПУО използват твърде непоследователно понятието „условия и ред“ и не влага в него определено единно съдържание, поради което ще се усложни и затрудни тълкуването на неговите разпоредби, съдържащи това понятие, а оттам и правоприлагането им – нещо, което ще внесе само хаос в съответните образователни обществени отношения, а това ще наруши принципа на правовата държава (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

Конституционно нетърпимо и недопустимо е Народното събрание да прехвърля отговорността за уреждането на важни дейности в сферата на образованието върху детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и други институции, като се отказва от упражняване на основната си конституционна функция – законодателната (противоречие с чл. 62, ал. 1 от Конституцията).

5. Чл. 10, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5; чл. 256, ал. 3 в частта „както и на частните детски градини и училища, които получават бюджетни средства“; чл. 269, ал. 1, т. 4 в частта „и за частните детски градини и частните училища, които получават средства от държавния бюджет“; чл. 287, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7, ал. 8 и ал. 9; чл. 288; чл. 301, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4; § 17 от ЗПУО противоречат на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 17, ал. 2; и чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията.

Атакуваните разпоредби от ЗПУО уреждат държавно финансиране на частните детски градини и частните училища.

Решение № 19/1993г. на Конституционния съд е основополагащо за изясняването на смисъла на чл. 17, ал. 2 и чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията. Според съда член 19, ал. 2 от Конституцията предвижда

създаването на условия и гаранции за разгръщането на свободната стопанска инициатива, основана на частната собственост. При осъществяването на частната собственост правните субекти действат при свободни пазарни условия. В тази сфера не се допускат привилегии. Принципните условия и гаранции се създават чрез закон. При упражняването на частната собственост всички правни субекти са равнопоставени. Член 19, ал. 2 се отнася не само за гражданите и юридическите лица, но и за държавата и общините.

Посочените в настоящата точка противоконституционни разпоредби от ЗПУО, отнасящи се до предоставянето на държавни субсидии за частните детски градини и частните училища, включени в системата на държавно финансиране, по същество създават различни правни условия за една и съща стопанска дейност (образователни услуги) и тази неравнопоставеност нарушава конституционния принцип за еднаквите правни условия за стопанска дейност (чл. 19, ал. 2 от Конституцията). Де юре се създава диференциран и неравнопоставен правен режим за държавно финансиране на частните детски градини и частните училища, като същите се разделят на две неравнопоставени групи – такива, включени в системата на държавно финансиране и получаващи държавни субсидии, и такива, невключени в системата на държавно финансиране и неполучаващи държавни субсидии. Това разделение е при пълна липса на ясни и прозрачни законови критерии. Това означава, че едната група частни образователни институции (частни детски градини и частните училища, получаващи държавни субсидии) придобиват неоправдано конкурентно предимство, състоящо се в гарантирано и сигурно държавно финансиране (държавни субсидии, представляващи по същество държавна помощ), а другата група (детски градини и частните училища, неполучаващи държавни субсидии) е изцяло в сферата на пазарната икономика, като разчита само и единствено на инструментите на

свободната стопанска инициатива и свободния пазар, без да има никакво гарантирано и сигурно финансиране. Едната група образователни институции получава финансова сигурност и стабилност, а другата група не получава никаква финансова сигурност и стабилност. Тази неравнопоставеност е конституционно нетърпима и недопустима поради противоречие с чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията

Още повече, като се има предвид, че съгласно Конституцията по принцип образователните услуги са поставени в сферата на свободната пазарна икономика и се развиват на базата на свободната стопанска инициатива, конституционно недопустимо е частните детски градини и частните училища да получават държавни субсидии (противоречие с чл. 19, ал. 1 от Конституцията). Това е равносилно на безвъзмездно и антипазарно държавно финансиране на частни предприятия (частни детски градини и частните училища, включени в системата на държавно финансиране). В една правова държава това е конституционно нетърпимо и недопустимо, тъй като води до формиране на гарантирани, сигурни и стабилни приходи у частноправни субекти (например търговски дружества или кооперации, действащи като частни детски градини и частни училища) за сметка на безвъзмездно и антипазарно държавно финансиране, идващо от публичните ресурси на държавния бюджет. Това е аргумент за противоречие на атакуваните разпоредби и с чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията (принцип на правовата държава). В една правова държава не може да има закон, който да задължава държавата безвъзмездно да харчи публичен ресурс под формата на държавни субсидии, за да финансира бизнеса на частноправни субекти, като по този начин им осигурява безплатно финансиране и гарантирани, сигурни и стабилни приходи в противоречие с принципите на свободната пазарна икономика (чл. 19, ал. 1 от Конституцията) и в нарушение на изискванията за еднакви правни условия за стопанска дейност и защита на конкуренция (чл. 19, ал.

2 от Конституцията). Това е противоконституционен и изцяло сбъркан лобистки модел, при който вместо частноправните субекти (частни детски градини и частни училища) да получават приходите си от своите клиенти (родителите, пожелали децата им да учат в съответните частни образователни институции), те ги получават от държавата под формата на държавни субсидии, въпреки че в България би трябвало да действа свободна пазарна икономика и свободна стопанска инициатива. Това по същество представлява псевдопазарна икономика (в сферата на предучилищното и училищното образование) с държавно финансиране – модел, който е в пълно противоречие с горепосочените основополагащи принципи на Конституцията на Република България. Още нещо - по този начин се създава един нов вид собственост – частна собственост, безвъзмездно финансирана от държавата чрез публичен ресурс (държавни субсидии) от държавния бюджет – абсурд, който е изцяло в противоречие с принципите, установени в чл. 4, ал. 1 и ал. 2, чл. 17, ал. 2 и чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията.

6. Несъответствие на чл. 10, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5; чл. 256, ал. 3 в частта „както и на частните детски градини и училища, които получават бюджетни средства“; чл. 269, ал. 1, т. 4 в частта „и за частните детски градини и частните училища, които получават средства от държавния бюджет“; чл. 287, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7, ал. 8 и ал. 9; чл. 288; чл. 301, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4; § 17 от ЗПУО с международните договори, по които България е страна, а именно – с първичното право на Европейския съюз: чл. 107, чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (съответно чл. 87 и чл. 88 от Договора за създаване на Европейската общност); и с вторичното право на Европейския съюз: чл. 1 и чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно

прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник L 352 от 24.12.2013 г.; чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (публикуван в Официален вестник L 248 от 24.9.2015)

Атакуваните разпоредби от ЗПУО се отнасят до предоставянето на държавни субсидии за частните детски градини и частните училища, включени в системата на държавно финансиране. Уредената в ЗПУО държавна субсидия за частните детски градини и частните училища е по своята същност забранена държавна помощ по смисъла на правото на Европейския съюз („ЕС“) и е в противоречие с първичното и вторичното право на ЕС, а именно:

Държавната субсидия за частните детски градини и частните училища, включени в системата на държавно финансиране, представлява държавна помощ, нарушаваща горесцитираните разпоредби и нормативни актове от правото на Европейския съюз. В случая се касае за държавна помощ, която нарушава конкуренцията чрез фаворизирането на определени организации - частни детски градини и частни училища, включени в системата на държавно финансиране, повечето от които в Република България имат правно-организационната форма на търговски субекти (търговски дружества или кооперации) и като такива са стопански предприятия, действащи на свободния пазар на образователни услуги при условия на свободна пазарна икономика и свободна стопанска инициатива, като предоставят образователни услуги. Такова фаворизиране е несъвместимо с принципите на вътрешния пазар на Европейския съюз

(„ЕС“).

Частните детски градини и частните училища, включени в системата на държавно финансиране, имат предимство пред своите конкуренти, които не са включени тази система. В правото на ЕС по принцип държавната помощ е забранена, освен ако случаят попада сред изрично посочените изключения (чл. 107, т. 2 и т. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз). Конкретният случай обаче не попада в хипотезите на нито едно от изключенията и следователно представлява нарушение на горесцитираните норми от правото на ЕС.

Държавната помощ се определя в правото на ЕС като предимство, в каквато и да е форма, предоставено на селективна база от национални публични власти към предприятия. В правото на ЕС държавната помощ има следните особености:

- наличие на интервенция от държавата или чрез държавни ресурси под каквато и да е форма (в конкретния случай това са държавни субсидии);

- интервенцията дава на получателя предимство на селективна база (в конкретния случай това предимство е за онези от частните детски градини и онези от частните училища, които са вписани от съответния орган на изпълнителната власт по негова преценка в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование);

- конкуренцията е била или може да бъде нарушена;

- има вероятност интервенцията да засегне търговията между държави-членки.

7. Чл. 298, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от ЗПУО противоречат на абзац 5 от преамбюла на Конституцията (принцип на социалната държава); чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 3, изр. 1; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

Чл. 298, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от ЗПУО противоконституционно урежда задължението на родителите на децата да заплащат такси за издръжка на дейности, които не се финансират от държавния бюджет. Въпросната разпоредба е изцяло в противоречие с чл. 53, ал. 3, изр. 1 от Конституцията, където е постулирано, че основното и средното образование в държавните и общинските училища е безплатно. Идеята, въплътена в чл. 53, ал. 3, изр. 1 от Конституцията, по никакъв начин и в никаква форма не допуска изключения от принципа на безплатното основно и средно образование в държавните и общинските училища и не диференцира дейностите в две групи, едната от които да не се финансира от държавата, а да се финансира от родителите.

Чл. 53, ал. 3, изр. 1 от Конституцията е проявление на по-широкия конституционен принцип на социалната държава (абзац 5 от преамбюла на Конституцията), който също е нарушен от атакуваната разпоредба на ЗПУО.

Социалната държава отрежда в своята политика водещо място на въпросите, свързани с материалното положение и жизненото равнище на народа, на условията на труд и живот, образование и здравеопазването, както и задоволяване на жизнените нужди на хората. При това не само за нуждите, свързани с биологичното им оцеляване, но и за тяхното образование и задоволяването на духовните им потребности. Трябва да се има предвид, че създаването на социална държава не е еднократен акт, нито кампанийна задача. Конституционната разпоредба, която я

прогласява, е програмна и сочи задължителните насоки за развитие на държавата.

Важен елемент на социалната държава е полагането на засилени грижи за уязвимите слоеве в нея. Това са онези граждани, които поради независещи от тях причини, каквито са здравословните, възрастовите, семейните и други, са поставени в неравностойно положение спрямо останалите граждани в обществото. Такава категория граждани са тези родители, чието материално положение не позволява да отделят финансови ресурси за предучилищното и училищното образование на децата си.

Социалната държава като характеристика на съвременната българска държава присъства в практиката на Конституционния съд. Определянето на една държава като социална е присъщо на широкото разбиране за демокрация, включващо социална справедливост и сигурност. Социалната функция на държавата се възприема като преразпределяне на тежестта на направените разходи (Решение на КС № 13/2003 г.; Решение на КС № 8/2012 г.; Решение на КС № 10/2012 г.). Социална е държавата, която се стреми възможно най-добре да вгради принципа за социалната справедливост в законодателството и управлението, а съвременният конституционализъм издига постулата за социалната държава до основен принцип на демократичната и правова държава (Решение на КС № 10/2012 г.).

Социалната държава е закрепена в абзац 5 от преамбюла на Конституцията, който прогласява създаването на „демократична, правова и социална държава“. Последната е въведена като основна ръководна идея в политиката на съвременната българска държава. И тук категорично може да се каже, че предучилищното и училищното образование е неин ярък израз и държавата е важен фактор за развитието на образователното право и неговото пълноценно осъществяване (аргументи от Решение № 8/2012 г.

на Конституционния съд). Всичко, което се предприема при изменението на законодателството в образователната сфера, трябва да бъде оценявано с оглед изискванията на социалната държава, а когато това право се нуждае от няколко възможни тълкувания, трябва да се възприема онова от тях, което в най-голяма степен отговаря на изискванията на социалната държава (аргументи от Решение № 8/2012 г. на Конституционния съд).

Принципите на социална справедливост, сигурност, солидарност и взаимопомощ при една социална държава означават и това, че конституционните принципи и разпоредби в сферата на образованието следва да се спазват стриктно и точно от законодателя, без да се ограничава приложното им поле.

Още един важен аргумент за противоконституционност на атакуваните разпоредби от ЗПУО е и тяхното противоречие с принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията), тъй като законовите разпоредби, съдържат неясна и противоречива уредба на основни обществени отношения и препращат към неопределени по вид подзаконови нормативни актове, въпреки че въпросните обществени отношения са основни и подлежат на трайна уредба. Такива обществени отношения следва да получат първичната си нормативна уредба в закона, а не да се уреждат от неясни и неопределени подзаконови нормативни актове.

Горепосочените атакувани разпоредби на ЗПУО, препращащи към подзаконови нормативни актове, са противоконституционни, тъй като е недопустимо ЗПУО да предоставя на органи на изпълнителната власт правото с неясни и неопределени други актове да уреждат основни елементи и параметри на отношенията, свързани с материя, която следва да бъде уредена само със закон (това е противоречие с принципа на правовата държава – чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията). По същество атакуваните разпоредби на ЗПУО уреждат законодателна делегация, която

е недопустима по действащата Конституция (противоречие с принципа на разделение на властите - чл. 8 от Конституцията). Като отказва да определи основните елементи на условията и реда за съответните дейности в сферата на предучилищното и училищното образование и предоставя уредбата им да бъде предмет на подзаконови актове, законодателят абдикира от задължението да уреди основни обществени отношения със закон и поставя под съмнение собственото си предназначение и функция в рамките на нормативното регулиране. На практика Народното събрание отказва да законодателства, дезинтересира се от основни и важни обществени отношения и прехвърля първичното правно регулиране към органи на изпълнителната власт (противоречие и с чл. 62, ал. 1 от Конституцията) (аргументи от Решение 11/2010 г. на Конституционния съд).

8. Чл. 23, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО противоречат на чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията.

Посочените в настоящата точка противоконституционни разпоредби са пример за неяснота, противоречие, неопределеност и празнота в правната уредба. Тази неяснота, противоречие, неопределеност и празнота създават правна несигурност, нестабилност и хаос и представляват нарушение на принципа на правовата държава, част от който са елементите на правна сигурност и правна стабилност. Правната уредба, която се съдържа в закона, трябва да бъде ясна, точна, непротиворечива и пълна и не би могло той да има, както се посочва в мотивите на атакувания ЗПУО, „deskriptивен характер“. Чл. 23, ал. 1 и ал. 2 са пример за такава безсмислена deskriptивност и по същество не дават никаква първична правна уредба на тези основни обществени отношения. На същото основание не е допустимо от неясен по вид и естество акт (чл. 23, ал. 2 от

ЗПУО) да се очаква да запълва пропуски в уредбата на закона, да определя смисъла и съдържанието на споменати в закона понятия или пък когато трябва да се реши даден въпрос, основанието за решаването му да се търси в неопределения по вид акт на изпълнителната власт, а позоваването на закона да е без значение (аргументи от Решение 11/2010 г.).

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

1. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 22 (с всичките му алинеи и точки) от ЗПУО, като противоречащ на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

2. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 10, ал. 2; чл. 24, ал. 4; чл. 53, ал. 6; чл. 54, ал. 5; чл. 59, ал. 1; чл. 68, ал. 1 и ал. 2; чл. 143, ал. 6; чл. 146, ал. 2; чл. 147; чл. 213, ал. 7; чл. 215, ал. 1, т. 3; чл. 219, ал. 4 и ал. 5; чл. 282, ал. 1; чл. 298, ал. 3, т. 2; чл. 299; чл. 345, ал. 2; чл. 346, ал. 2 от ЗПУО, като противоречащи на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; чл. 53, ал. 6, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

3. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО, като противоречащи на духа, смисъла и съдържанието на чл. 53 от Конституцията.

4. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 10, ал. 5; чл. 171, ал. 2; чл. 172, ал. 1, т. 4; чл. 172, ал. 1, т. 10; чл. 172, ал. 2; чл. 175, ал. 1; чл. 184, ал. 5; чл. 186, ал. 1, т. 8; чл. 199, ал. 1; чл. 199, ал. 3; чл. 210, ал. 1, т. 4; чл. 247, ал. 2; чл. 252, ал. 3; чл. 301, ал. 1 от ЗПУО, като противоречащи на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 5, изр. 2; чл. 53, ал. 6, изр. 2; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

5. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 10, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5; чл. 256, ал. 3 в частта „както и на частните детски градини и училища, които получават бюджетни средства“; чл. 269, ал. 1, т. 4 в частта „и за частните детски градини и частните училища, които получават средства от държавния бюджет“; чл. 287, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7, ал. 8 и ал. 9; чл. 288; чл. 301, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4; § 17 от ЗПУО, като противоречащи на чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 17, ал. 2; и чл. 19, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията.

6. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 4 от Конституцията да установите несъответствието на чл. 10, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5; чл. 256, ал. 3 в частта „както и на частните детски градини и училища, които получават бюджетни средства“; чл. 269, ал. 1, т. 4 в частта „и за частните детски градини и частните училища, които получават средства от държавния бюджет“; чл. 287, ал. 1, ал. 2, ал. 3, ал. 4, ал. 5, ал. 6, ал. 7, ал. 8 и ал. 9; чл. 288; чл. 301, ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4; § 17 от ЗПУО с международните договори, по които България е страна, а именно – с първичното право на Европейския съюз: чл. 107, чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (съответно чл. 87 и чл. 88 от Договора за създаване на Европейската общност); и с вторичното право на Европейския съюз: чл. 1 и чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник L 352 от 24.12.2013 г.; чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (публикуван в Официален вестник L 248 от 24.9.2015).

7. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 298, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 от ЗПУО, като противоречащи на абзац 5 от преамбюла на Конституцията (принцип на социалната държава); чл. 4, ал. 1 и ал. 2; чл. 8; чл. 53, ал. 3, изр. 1; и чл. 62, ал. 1 от Конституцията.

8. Молим на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията да установите противоконституционност на чл. 23, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО, като противоречащи на чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Конституцията.

Предлагаме като страни по конституционното дело да бъдат конституирани Народното събрание, парламентарната комисия по образованието и науката, Министерският съвет, министърът на образованието и науката, омбудсманът на Република България, Съюзът на юристите в България, Синдикатът на българските учители, Синдикат „Образование“, Съюзът на българските учители.

Народни представители:

1. Коркмас Насинов
2. Стоян Мирзев
3. Крум Зеров
4. Ангелия Кисефова
5. Директ Ахмедасов
6. Филип Попов
7. Николай Иванов Дюжков
8. Др. Димитър Стойнев
9. Тасиери Маблямов
10. Кристиан Веленин

11. Зорка Симонова
12. Сима ПАНЗОВ
13. Петко Милков
14. Весел Кезеб
15. Георги Мисирков
16. Георги Бродявев
17. Убейо Томчев
18. Кавда Венчов
19. Групи Йорданов
20. Йордан Младенов
21. Владимир Канзев
22. Дора ЯНКОВА
23. Савро Веков
24. Улеи Црнчанов
25. Денко Маджарев
26. Николан Мевел
27. Станислав Владимиров
28. Теодор Канзев
29. Петер Вичев
30. Иван Тевел
31. Мес Христов

33. Атанас Костованов

34. Уманс Тимчев

35. Ванинни Мамуков

36. Николет Тимчев

37. Димитър Георгиев

38. Николаев Иванов

39. Любомир БОНЕВ ~~БОНЕВ~~

40. Богдан Бочев

41. Иван Ваневски Ванев

42. МАНДА ГЕНОВ

43. Михаил Христофоров

44. Мико Нодялков

45. Тодор ТОМОВ

46. Димитър Стоянов

47. Егор Бочанков

48. Александър Тимчев

49. Лазо Кривош

50. Веска Желева

51. Христо Сиропов

52. Георги Стоянов

52. Дмитрий Данчев

53. Иван Гевев

54. Георги Тодков

55. Румен Гевев

56. Радост Кривев

57. Свешка Бобчев

58. Георги Ангелев

59. Георги Чинев

60. Румен Георгиев

61. Христо Бочев

62. Иван Димов Иванев

63. Димитри Тодоров

64. Христо Митов

65. Таско Ерменков

66. Христо Димков

67. Стефан Зигурев

68. Иван Иванев

69. Владимир Стефанов

70. Краимир Димов

71. Димитри Кривев